

Preventie bij roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik

Tabellenboek

NIVEL
Kennis voor betere zorg

Preventie bij roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik

Tabellenboek

Wim Verest
Kim de Groot
Anke de Veer

April 2019

030 272 97 00
nivel@nivel.nl
www.nivel.nl

© 2019 Nivel, Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT

Gegevens uit deze uitgave mogen worden overgenomen onder vermelding van Nivel en de naam van de publicatie. Ook het gebruik van cijfers en/of tekst als toelichting of ondersteuning in artikelen, boeken en scripties is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoud

Bijlage B. Uitgebreide tabellen behorende bij hoofdstukken 2 t/m 5	4
Uitgebreide tabellen bij hoofdstuk 2. Roken	5
Uitgebreide tabellen bij hoofdstuk 3. Overgewicht	11
Uitgebreide tabellen bij hoofdstuk 4. Problematisch alcoholgebruik	17
Uitgebreide tabellen bij hoofdstuk 5. Ondersteuning	23
Bijlage C. Preventieve activiteiten niet van toepassing in de in de werksituatie	31

Bijlage B. Uitgebreide tabellen behorende bij hoofdstukken 2 t/m 5

Uitgebreide tabellen bij hoofdstuk 2. Roken

Bij tabel 2.1 Percentage zorgverleners dat het doen van preventieve activiteiten j cliënten die roken als hun taak ziet, uitgesplitst naar zorgsector en opleidingsniveau*

Preventieve activiteiten	ja, dit is mijn taak en heb ik gedaan	het is wel mijn taak, maar het is niet voorgekomen	nee, dit is niet mijn taak
a. Vroegtijdig signaleren dat cliënten roken, ongeacht of hun zorgvraag te maken heeft met roken (n=863)	73,5	10,0	16,6
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	74,5	3,5	22,1
GGZ	80,0	4,7	15,3
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	46,5	37,2	16,3
Wijkverpleging	64,8	14,5	20,7
Huisartsenpraktijk	89,5	1,2	9,3
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	55,7	15,5	28,9
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	66,4	13,0	20,6
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	80,3	7,4	12,3
b. Bij cliënten die roken en niet ziek zijn signaleren of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen (n=772)	61,4	17,9	20,7
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	40,6	12,5	46,9
GGZ	73,1	10,3	16,7
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	48,9	37,8	13,3
Wijkverpleging	49,4	28,5	22,1
Huisartsenpraktijk	83,3	3,7	13,1
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	45,1	24,2	30,8
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	53,9	23,7	22,4
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	68,2	13,9	18,0
c. Bij cliënten die roken en <u>wel</u> ziek zijn signaleren of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties (n=888)	80,0	9,6	10,5
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	80,8	6,2	13,0
GGZ	82,0	6,7	11,2
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	59,0	27,7	13,3
Wijkverpleging	75,3	15,1	9,7
Huisartsenpraktijk	91,0	0,4	8,6
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	66,7	19,2	14,1
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	76,3	13,5	10,2
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	84,3	5,7	9,9

- vervolg tabel 2.1 -

Preventieve activiteiten	ja, dit is mijn taak en heb ik gedaan	het is wel mijn taak, maar het is niet voorgekomen	nee, dit is niet mijn taak
d. Algemeen advies geven aan cliënten over het stoppen met roken (n=916)	81,2	8,4	10,4
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	82,8	4,9	12,3
GGZ	84,4	6,7	8,9
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	69,4	18,4	12,2
Wijkverpleging	69,9	14,9	15,2
Huisartsenpraktijk	96,6	0	3,4
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	57,6	17,0	25,5
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	77,9	9,8	12,3
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	87,6	6,0	6,4
e. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om te stoppen met roken (n=894)	78,5	11,1	10,4
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	77,6	6,6	15,8
GGZ	82,6	10,5	7,0
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	70,5	22,1	7,4
Wijkverpleging	64,3	19,9	15,8
Huisartsenpraktijk	96,6	0	3,4
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	53,0	18,0	29,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	73,2	15,5	11,3
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	86,0	7,6	6,4

*Percentages in rijen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen. Zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie zijn buiten de analyse gelaten.

¹De verschillen tussen de zorgsectoren, respectievelijk opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch significant ($p < 0,05$).

Bij tabel 2.2 Mate waarin zorgverleners zich competent voelen voor het doen van preventieve activiteiten bij cliënten die roken (in %), uitgesplitst naar zorgsector en opleidingsniveau*

Preventieve activiteiten	helemaal niet/enigszins competent	in redelijke mate competent	in hoge mate/volledig competent
a. Vroegtijdig signaleren dat cliënten roken, ongeacht of hun zorgvraag te maken heeft met roken (n=694)	11,4	21,5	67,2
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	16,2	16,2	67,6
GGZ	11,3	14,1	74,7
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	8,7	29,0	62,3
Wijkverpleging	16,1	36,2	47,7
Huisartsenpraktijk	5,6	10,0	84,4
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	20,0	41,5	38,5
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	15,3	26,8	57,9
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	8,4	16,2	75,4
b. Signaleren bij cliënten die roken en <u>niet</u> ziek zijn of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen (n=592)	14,9	27,4	57,8
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	18,8	22,9	58,3
GGZ	15,6	18,8	65,6
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	12,2	39,2	48,7
Wijkverpleging	23,5	39,3	37,2
Huisartsenpraktijk	6,7	15,7	77,6
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	23,0	42,6	34,4
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	18,6	32,3	49,1
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	11,9	49,1	65,4
c. Signaleren bij cliënten die roken en <u>wel</u> ziek zijn of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties (n=762)	11,8	23,5	64,7
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	16,2	23,1	60,8
GGZ	12,0	24,0	64,0
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	10,1	39,1	50,7
Wijkverpleging	16,0	33,5	50,6
Huisartsenpraktijk	5,2	7,8	87,0
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	18,3	41,5	40,2
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	13,3	33,8	52,9
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	9,9	15,2	75,0

- tabel wordt vervolgd -

Vervolg tabel 2.2

Preventieve activiteiten	helemaal niet/enigszins competent	in redelijke mate competent	in hoge mate/volledig competent
d. Algemeen advies geven aan cliënten over stoppen met roken (n=789)	14,5	25,2	60,3
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	20,9	29,1	50,0
GGZ	17,5	20,0	62,5
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	14,6	32,9	52,4
Wijkverpleging	19,8	39,1	41,2
Huisartsenpraktijk	4,8	8,8	86,4
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	18,7	45,3	36,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	19,3	27,6	53,1
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	11,5	21,0	67,5
e. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om te stoppen met roken (n=772)	17,5	27,7	54,8
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	30,3	27,9	41,8
GGZ	15,4	26,9	57,7
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	19,1	38,1	42,9
Wijkverpleging	23,2	41,4	35,4
Huisartsenpraktijk	6,0	11,6	82,5
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	18,2	47,0	34,9
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	23,1	33,5	43,4
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	14,9	22,5	62,7

*Percentages in rijen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen. Zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie of die deze niet tot hun taak vinden behoren zijn buiten de analyse gelaten.

¹De verschillen tussen de zorgsectoren, respectievelijk opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch significant ($p < 0,05$).

Bij tabel 2.2 Ervaren competentie van zorgverleners bij het doen van preventieve activiteiten bij cliënten die roken (gemiddelden), uitgesplitst naar zorgsector*

Preventieve activiteiten	ervaren competentie per werksector					
	Ziekenhuis n=48-134**	GGZ n=64-80	Zorg voor mensen met een (verstandelijke) beperking n=69-84	Wijkverpleging n=196-257	Huisartsen praktijk n=210-251	Totaal n=592- 789
a. Vroegtijdig signaleren dat cliënten roken, ongeacht of hun zorgvraag te maken heeft met roken ¹	3,83	4,03	3,78	3,52	4,28	3,89
b. Signaleren bij cliënten die roken en <u>niet</u> ziek zijn of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen ²	3,63	3,78	3,43	3,28	4,05	3,65
c. Signaleren bij cliënten die roken en <u>wel</u> ziek zijn of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties ³	3,66	3,79	3,51	3,51	4,25	3,79
d. Algemeen advies geven aan cliënten over stoppen met roken ⁴	3,43	3,74	3,51	3,33	4,39	3,74
e. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om te stoppen met roken ⁵	3,21	3,67	3,35	3,22	4,25	3,61

*de door zorgverleners ervaren competentie is gemeten op een 5-puntsschaal: 1=helemaal niet, 2=enigszins, 3=in redelijke mate, 4=in hoge mate, 5=volledig.

**het aantal zorgverleners dat de vragen heeft beantwoord verschilt per vraag; zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie of die deze niet tot hun taak vinden behoren zijn buiten de analyse gelaten.

1. F(4, 689)=16.37, p<0,001

4. F(4, 784)=40.67, p<0,001

2. F(4, 587)=16.17, p<0,001

5. F(4, 767)=38.77, p<0,001

3. F(4, 757)=20.59, p<0,001

Bij tabel 2.2 Ervaren competentie van zorgverleners bij het doen van preventieve activiteiten bij cliënten die roken (gemiddelden), uitgesplitst naar opleidingsniveau*

Preventieve activiteiten	ervaren competentie per opleidingsniveau			
	Verzorgenden/ mbo-3 opgeleide professionals n=61-82**	Verpleegkundigen/ mbo-4 opgeleide professionals n=161-228	Verpleegkundigen/ hbo/hbo+ opgeleide professionals n=370-486	Totaal n=592-789
a. Vroegtijdig signaleren dat cliënten roken, ongeacht of hun zorgvraag te maken heeft met roken ¹	3,35	3,67	4,08	3,89
b. Signaleren bij cliënten die roken en <u>niet</u> ziek zijn of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen ²	3,30	3,45	3,80	3,65
c. Signaleren bij cliënten die roken en <u>wel</u> ziek zijn of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties ³	3,53	3,56	3,81	3,98
d. Algemeen advies geven aan cliënten over stoppen met roken ⁴	3,27	3,53	3,92	3,74
e. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om te stoppen met roken ⁵	3,24	3,34	3,79	3,61

*de door zorgverleners ervaren competentie is gemeten op een 5-puntsschaal: 1=helemaal niet, 2=enigszins, 3=in redelijke mate, 4=in hoge mate, 5=volledig.

**het aantal zorgverleners dat de vragen heeft beantwoord verschilt per vraag; zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie of die deze niet tot hun taak vinden behoren zijn buiten de analyse gelaten.

1. F(2, 691)=19.85, p<0,001

4. F(2, 786)=18.15, p<0,001

2. F(2, 589)=10.48, p<0,001

5. F(2, 769)=15.96, p<0,001

3. F(2, 757)=21.96, p<0,001

Uitgebreide tabellen bij hoofdstuk 3. Overgewicht

Bij tabel 3.1 Percentage zorgverleners dat het doen van preventieve activiteiten bij cliënten met overgewicht als hun taak ziet, uitgesplitst naar zorgsector en opleidingsniveau*

Preventieve activiteiten	ja, dit is mijn taak en heb ik gedaan	het is wel mijn taak, maar het is niet voorgekomen	nee, dit is niet mijn taak
	a. Bij cliënten met overgewicht die <u>niet</u> ziek zijn signaleren of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen (n=821)	69,8	14,7
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	51,0	5,8	43,3
GGZ	82,7	12,4	4,9
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	74,2	20,3	5,5
Wijkverpleging	56,0	27,4	16,5
Huisartsenpraktijk	86,4	2,5	11,2
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	59,3	25,3	15,4
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	62,3	17,5	20,2
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	76,2	11,0	12,8
b. Bij cliënten met overgewicht die wel ziek zijn signaleren of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties (n=879)	78,4	12,4	9,2
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	72,8	7,5	19,7
GGZ	84,7	8,2	7,1
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	64,3	28,6	7,1
Wijkverpleging	71,9	20,4	7,7
Huisartsenpraktijk	93,2	0,4	6,4
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	71,3	18,1	10,6
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	71,8	16,4	11,8
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	83,4	9,1	7,5
c. Bij cliënten met overgewicht het gesprek aangaan over de achterliggende problematiek (zoals schaamte of schulden) die mogelijk een rol speelt bij het overgewicht (n=872)	63,9	18,0	18,1
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	32,9	15,4	51,8
GGZ	75,9	14,9	9,2
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	63,5	22,1	14,4
Wijkverpleging	53,7	31,2	15,1
Huisartsenpraktijk	88,9	4,0	7,1

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel3.1 -

Preventieve activiteiten	ja, dit is mijn taak en heb ik gedaan	het is wel mijn taak, maar het is niet voorgekomen	nee, dit is niet mijn taak
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	53,7	26,3	20,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	54,0	18,4	27,6
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	71,1	16,2	12,7
d. Algemeen advies geven aan cliënten over gezond gewicht (n=910)	83,5	6,9	9,6
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	65,5	7,4	27,0
GGZ	88,9	6,7	4,4
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	86,0	5,0	9,1
Wijkverpleging	79,3	12,9	7,8
Huisartsenpraktijk	95,7	0,8	3,5
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	77,0	11,0	12,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	77,7	7,4	14,8
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	87,9	5,9	6,3
e. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om gezond gewicht te bereiken (n=908)	81,3	9,1	9,6
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	60,4	7,6	31,9
GGZ	89,9	6,7	3,4
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	85,3	9,8	4,9
Wijkverpleging	73,6	18,0	8,5
Huisartsenpraktijk	96,9	0,4	2,7
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	74,0	12,0	14,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	73,6	12,3	14,1
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	86,8	6,9	6,3

*Percentages in rijen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen. Zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden hun werksituatie zijn buiten de analyse gelaten.

¹De verschillen tussen de zorgsectoren, respectievelijk opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch significant ($p < 0,05$).

Bij tabel 3.2 Mate waarin zorgverleners zich competent voelen voor het doen van preventieve activiteiten bij cliënten met overgewicht (in %), uitgesplitst naar zorgsector en opleidingsniveau*

Preventieve activiteiten	helemaal niet/ enigszins competent	in redelijke mate competent	in hoge mate/ volledig competent
a. Signaleren bij cliënten met overgewicht die <u>niet</u> ziek zijn of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen (n=664)	11,5	31,2	57,4
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	14,3	46,4	39,3
GGZ	6,6	31,6	61,8
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	10,6	32,7	56,6
Wijkverpleging	18,8	42,8	38,5
Huisartsenpraktijk	5,7	14,7	79,6
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	16,9	50,7	32,4
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	13,9	35,3	50,8
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	9,2	25,5	65,3
b. Signaleren bij cliënten met overgewicht die <u>wel</u> ziek zijn of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties (n=774)	11,1	28,4	60,5
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	15,7	39,1	45,2
GGZ	7,6	29,1	63,3
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	14,6	28,1	57,3
Wijkverpleging	15,1	42,6	42,2
Huisartsenpraktijk	4,3	7,7	88,0
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	19,2	47,4	33,3
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	16,2	31,5	52,3
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	7,2	23,6	69,2
c. Gesprek aangaan met cliënten over de achterliggende problematiek (zoals schaamte of schulden) die mogelijk een rol speelt bij het overgewicht (n=687)	14,9	29,0	56,2
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	22,7	36,4	40,9
GGZ	7,6	27,0	65,8
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	13,9	27,9	58,2
Wijkverpleging	23,5	40,9	35,7
Huisartsenpraktijk	6,9	16,3	76,8
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	25,7	48,6	25,7
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	19,6	32,1	48,4
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	11,1	24,5	64,4

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel 3.2 -

Preventieve activiteiten	helemaal niet/ enigszins competent	in redelijke mate competent	in hoge mate/ volledig competent
d. Algemeen advies geven aan cliënten over gezond gewicht (n=797)	12,4	27,4	60,2
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	22,3	43,7	34,0
GGZ	9,3	22,1	68,6
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	11,4	27,6	61,0
Wijkverpleging	17,4	40,7	41,9
Huisartsenpraktijk	4,5	8,2	87,4
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	18,8	51,3	30,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	16,2	33,3	50,4
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	9,5	20,5	70,0
e. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om gezond gewicht te bereiken (n=760)	14,6	30,4	55,0
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	26,0	35,4	38,5
GGZ	9,0	28,2	62,8
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	13,9	31,5	54,6
Wijkverpleging	22,2	47,2	30,7
Huisartsenpraktijk	3,9	10,4	85,7
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	23,7	55,3	21,1
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	18,8	36,2	45,0
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	11,0	23,3	65,7

*Percentages in rijen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen. Zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie of die deze niet tot hun taak vinden behoren zijn buiten de analyse gelaten.

¹De verschillen tussen de zorgsectoren, respectievelijk opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch significant ($p < 0,05$).

Bij tabel 3.2 Ervaren competentie van zorgverleners bij het doen van preventieve activiteiten bij cliënten met overgewicht (gemiddelden), uitgesplitst naar zorgsector*

Preventieve activiteiten	ervaren competentie per werksector					
	Ziekenhuis n=56-115**	GGZ n=76-86	Zorg voor mensen met een (verstandelijke) beperking n=79-113	Wijkverpleging n=208-258	Huisartsen praktijk n=233-250	Totaal n=664-798
a. Signaleren bij cliënten met overgewicht die <u>niet</u> ziek zijn of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen ¹	3,36	3,86	3,58	3,30	4,10	3,67
b. Signaleren bij cliënten met overgewicht die <u>wel</u> ziek zijn of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties ²	3,37	3,84	3,50	3,40	4,28	3,72
c. Gesprek aangaan met cliënten over de achterliggende problematiek (zoals schaamte of schulden) die mogelijk een rol speelt bij het overgewicht ³	3,23	3,85	3,56	3,21	4,08	3,62
d. Algemeen advies geven aan cliënten over gezond gewicht ⁴	3,18	3,84	3,64	3,37	4,37	3,74
e. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om gezond gewicht te bereiken ⁵	3,03	3,79	3,49	3,16	4,28	3,61

*de door zorgverleners ervaren competentie is gemeten op een 5-puntsschaal: 1=helemaal niet, 2=enigszins, 3=in redelijke mate, 4=in hoge mate, 5=volledig.

**het aantal zorgverleners dat de vragen heeft beantwoord verschilt per vraag; zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie of die deze niet tot hun taak vinden behoren zijn buiten de analyse gelaten.

1. F(4, 659)=22.20, p<0,001

4. F(4, 792)=46.33, p<0,001

2. F(4, 769)=36.49, p<0,001

5. F(4, 793)=57.85, p<0,001

3. F(4, 682)=25.05, p<0,001

Bij tabel 3.2 Ervaren competentie van zorgverleners bij het doen van preventieve activiteiten bij cliënten met overgewicht (gemiddelden), uitgesplitst naar opleidingsniveau*

Preventieve activiteiten	ervaren competentie per opleidingsniveau			
	Verzorgenden/ mbo-3 opgeleide professionals n=70-80**	Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals n=184-237	Verpleegkundigen/ hbo/hbo+ opgeleide professionals n=392-483	Totaal n=664-798
a. Signaleren bij cliënten met overgewicht die <u>niet</u> ziek zijn of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen ¹	3,23	3,51	3,84	3,67
b. Signaleren bij cliënten met overgewicht die <u>wel</u> ziek zijn of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties ²	3,26	3,48	3,92	3,72
c. Gesprek aangaan met cliënten over de achterliggende problematiek (zoals schaamte of schulden) die mogelijk een rol speelt bij het overgewicht ³	3,09	3,38	3,81	3,62
d. Algemeen advies geven aan cliënten over gezond gewicht ⁴	3,21	3,50	3,94	3,74
e. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om gezond gewicht te bereiken ⁵	3,09	3,35	3,82	3,61

*de door zorgverleners ervaren competentie is gemeten op een 5-puntsschaal: 1=helemaal niet, 2=enigszins, 3=in redelijke mate, 4=in hoge mate, 5=volledig.

**het aantal zorgverleners dat de vragen heeft beantwoord verschilt per vraag; zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie of die deze niet tot hun taak vinden behoren zijn buiten de analyse gelaten.

1. F(2, 661)=16.07, p<0,001

4. F(2, 794)=26.68, p<0,001

2. F(2, 771)=26.58, p<0,001

5. F(2, 795)=29.23, p<0,001

3. F(2, 684)=21.10, p<0,001

Uitgebreide tabellen bij hoofdstuk 4. Problematisch alcoholgebruik

Bij tabel 4.1 Percentage zorgverleners dat het doen van preventieve activiteiten bij cliënten met problematisch alcoholgebruik als hun taak ziet, uitgesplitst naar zorgsector en opleidingsniveau*

Preventieve activiteiten	ja, dit is mijn taak en heb ik gedaan	het is wel mijn taak, maar het is niet voorgekomen	nee, dit is niet mijn taak
	a. Bij cliënten met problematisch alcoholgebruik die <u>niet</u> ziek zijn signaleren of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen (n=719)	60,9	25,2
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	44,2	21,1	34,7
GGZ	84,0	9,9	6,2
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	56,3	35,9	7,8
Wijkverpleging	42,4	46,6	11,0
Huisartsenpraktijk	79,0	8,2	12,8
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	39,2	50,0	10,8
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	53,0	28,2	18,8
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	68,2	19,6	12,2
b. Bij cliënten met problematisch alcoholgebruik die <u>wel</u> ziek zijn signaleren of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties (n=805)	69,9	20,1	9,9
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	66,9	16,9	16,2
GGZ	90,6	7,1	2,4
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	41,0	47,5	11,5
Wijkverpleging	56,2	35,8	8,1
Huisartsenpraktijk	85,6	3,9	10,5
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	50,0	40,0	10,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	62,2	24,3	13,5
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	76,5	15,1	8,4
c. Algemeen advies geven aan cliënten over het minderen van alcoholgebruik (n=807)	69,9	20,0	10,2
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	50,4	20,0	29,6
GGZ	92,0	6,9	1,2
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	53,0	37,9	9,1
Wijkverpleging	53,1	37,3	2,3
Huisartsenpraktijk	93,8	2,3	3,9

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel 4.1 -

Preventieve activiteiten	ja, dit is mijn taak en heb ik gedaan	het is wel mijn taak, maar het is niet voorgekomen	nee, dit is niet mijn taak
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	46,3	40,0	13,8
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	60,7	24,1	15,2
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	77,7	14,9	7,4
d. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om alcoholgebruik te minderen (n=799)	67,1	20,8	12,1
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	43,5	19,1	37,4
GGZ	89,9	7,9	2,3
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	53,0	39,4	7,6
Wijkverpleging	50,8	38,7	10,6
Huisartsenpraktijk	91,1	3,5	5,5
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	43,6	43,6	12,8
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	55,9	25,7	18,5
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	75,8	15,0	9,2

*Percentages in rijen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen. Zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie zijn buiten de analyse gelaten.

¹De verschillen tussen de zorgsectoren, respectievelijk opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch significant (p<0,05).

Bij tabel 4.2 Mate waarin zorgverleners zich competent voelen voor het doen van preventieve activiteiten bij cliënten met problematisch alcoholgebruik (in %), uitgesplitst naar zorgsector en opleidingsniveau*

Preventieve activiteiten	helemaal niet/ enigszins competent	in redelijke mate competent	in hoge mate/ volledig competent
a. Signaleren bij cliënten met problematisch alcoholgebruik die <i>niet</i> ziek zijn of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen (n=598)	18,4	34,6	47,0
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	24,6	50,9	24,6
GGZ	12,0	21,3	66,7
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	12,3	47,4	40,4
Wijkverpleging	26,3	37,9	35,9
Huisartsenpraktijk	13,3	28,4	58,3
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	26,7	45,0	28,3
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	21,2	35,3	43,6
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	16,0	34,6	47,0
b. Signaleren bij cliënten met problematisch alcoholgebruik die <i>wel</i> ziek zijn of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties (n=644)	10,4	34,5	55,1
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	16,7	46,1	37,3
GGZ	4,1	30,1	65,8
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	8,9	51,1	40,0
Wijkverpleging	15,5	41,3	43,2
Huisartsenpraktijk	5,1	20,6	74,3
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	18,0	45,9	36,1
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	13,5	42,9	43,5
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	8,0	29,3	62,7
c. Algemeen advies geven aan cliënten over het minderen van alcoholgebruik (n=620)	11,1	31,3	57,6
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	19,5	54,6	26,0
GGZ	2,7	26,0	71,2
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	1,9	40,4	57,7
Wijkverpleging	17,5	40,0	42,5
Huisartsenpraktijk	7,3	14,7	78,0
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	19,3	43,9	36,8
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	13,3	38,0	48,7
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	9,1	26,9	64,0

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel 4.2 -

Preventieve activiteiten	helemaal niet/ enigszins competent	in redelijke mate competent	in hoge mate/ volledig competent
d. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om alcoholgebruik te minderen (n=659)	19,7	27,9	52,4
Zorgsector¹			
Ziekenhuis	35,9	43,6	20,5
GGZ	14,5	19,7	65,8
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	14,0	36,8	49,1
Wijkverpleging	29,6	38,0	32,4
Huisartsenpraktijk	8,5	14,0	77,5
Opleiding¹			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	30,7	40,3	29,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	24,1	34,1	41,8
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	16,4	23,7	60,0

*Percentages in rijen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen. Zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie of die deze niet tot hun taak vinden behoren zijn buiten de analyse gelaten.

¹De verschillen tussen de zorgsectoren, respectievelijk opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch significant ($p < 0,05$).

Bij tabel 4.2 Ervaren competentie van zorgverleners bij het doen van preventieve activiteiten bij cliënten met problematisch alcoholgebruik (gemiddelden), uitgesplitst naar zorgsector*

Preventieve activiteiten	ervaren competentie per werksector					
	Ziekenhuis n=57- 114**	GGZ n=75-85	Zorg voor mensen met een (verstandelijke) beperking n=51-58	Wijkverpleging n=198-228	Huisartsen praktijk n=211-249	Totaal n=598-708
a. Signaleren bij cliënten met problematisch alcohol gebruik die <u>niet</u> ziek zijn of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen ¹	3,05	3,87	3,42	3,14	3,64	3,43
b. Signaleren bij cliënten met problematisch alcoholgebruik die <u>wel</u> ziek zijn of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties ²	3,15	3,95	3,37	3,21	3,77	3,48
c. Algemeen advies geven aan cliënten over het minderen van alcoholgebruik ³	3,03	3,91	3,59	3,17	4,00	3,57
d. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om alcoholgebruik te minderen ⁴	2,90	3,80	3,49	3,03	3,79	3,42

*de door zorgverleners ervaren competentie is gemeten op een 5-puntsschaal: 1=helemaal niet, 2=enigszins, 3=in redelijke mate, 4=in hoge mate, 5=volledig.

**het aantal zorgverleners dat de vragen heeft beantwoord verschilt per vraag; zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie of die deze niet tot hun taak vinden behoren zijn buiten de analyse gelaten.

1. F(4, 593)=11,94, p<0,001

3. F(4, 703)=31.49, p<0,001

2. F(4, 697)=17.83, p<0,001

4. F(4, 651)=23.13, p<0,001

Bij tabel 4.2 Ervaren competentie van zorgverleners bij het doen van preventieve activiteiten bij cliënten met problematisch alcoholgebruik (gemiddelden), uitgesplitst naar opleidingsniveau*

Preventieve activiteiten	Ervaren competentie per opleidingsniveau			
	Verzorgenden/ mbo-3 opgeleide professionals n=59-66**	Verpleegkundigen/ mbo-4 opgeleide professionals n=156-188	Verpleegkundigen/ hbo/hbo+ opgeleide professionals n=382-448	Totaal n=598-708
a. Signaleren bij cliënten met problematisch alcoholgebruik die <u>niet</u> ziek zijn of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen ¹	3,05	3,34	3,52	3,43
b. Signaleren bij cliënten met problematisch alcoholgebruik die <u>wel</u> ziek zijn of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties ²	3,12	3,30	3,61	3,48
c. Algemeen advies geven aan cliënten over het minderen van alcoholgebruik ³	3,06	3,39	3,71	3,57
d. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om alcoholgebruik te minderen ⁴	2,98	3,30	3,54	3,42

*de door zorgverleners ervaren competentie is gemeten op een 5-puntsschaal: 1=helemaal niet, 2=enigszins, 3=in redelijke mate, 4=in hoge mate, 5=volledig.

**het aantal zorgverleners dat de vragen heeft beantwoord verschilt per vraag; zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie of die deze niet tot hun taak vinden behoren zijn buiten de analyse gelaten.

1. F(2, 595)= 6.02, p<0,001

3. F(2, 705)=14.61, p<0,001

2. F(2, 699)=11.02, p<0,001

4. F(2, 653)= 8.51, p<0,001

Uitgebreide tabellen bij hoofdstuk 5. Ondersteuning

Bij tabel 5.1 Ondersteuningsbehoeften bij zorgverleners ter verhoging van hun competentie bij cliënten die roken, met overgewicht of met problematisch alcoholgebruik (in %)

Ondersteuningsbehoeften bij zorgverleners ter verhoging van competentie (n=985)	ja	nee
a. Scholing over signaleren van een verhoogd risico bij cliënten door roken, overgewicht of problematisch alcoholgebruik	31,4	68,6
Zorgsector		
Ziekenhuis	27,3	72,7
GGZ	25,3	74,7
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	30,0	70,0
Wijkverpleging	33,9	66,1
Huisartsenpraktijk	34,5	65,5
Opleiding		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	38,8	61,1
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	31,5	68,6
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	29,9	70,1
b. Scholing over adviezen geven bij cliënten over stoppen met roken, gezond gewicht of minderen van alcoholgebruik	35,9	64,1
Zorgsector		
Ziekenhuis	36,9	63,1
GGZ	32,6	67,4
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	33,3	66,7
Wijkverpleging	39,3	60,7
Huisartsenpraktijk	34,1	65,9
Opleiding		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	36,9	63,1
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	38,0	62,0
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	34,5	65,5
c. Scholing over stimuleren van gedragsverandering bij cliënten die roken of overgewicht of problematisch alcoholgebruik hebben	45,8	54,2
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	39,0	61,0
GGZ	39,0	61,1
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	38,7	61,3
Wijkverpleging	54,2	45,8
Huisartsenpraktijk	47,7	52,3
Opleiding		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	43,7	56,3
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	41,5	58,5
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	48,8	51,2

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel 5.1 -

Ondersteuningsbehoeften bij zorgverleners ter verhoging van competentie (n=985)	ja	nee
d. Scholing over hoe het gesprek aan te gaan met een cliënt over roken, overgewicht (inclusief achterliggende problematiek) of problematisch alcoholgebruik	42,6	57,4
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	39,0	61,0
GGZ	24,2	75,8
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	38,7	61,3
Wijkverpleging	53,6	46,4
Huisartsenpraktijk	41,9	58,1
Opleiding		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	41,8	58,3
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	41,0	59,1
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	43,9	56,2
e. Regelmatige casuïstiekbespreking en/of intervisiebijeenkomsten	45,1	54,9
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	31,6	68,5
GGZ	59,0	41,1
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	37,3	62,7
Wijkverpleging	45,4	54,6
Huisartsenpraktijk	53,9	46,1
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	37,9	62,1
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	40,1	59,9
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	49,5	50,5
f. Het beschikbaar stellen van vakliteratuur	20,7	79,3
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	12,3	87,7
GGZ	21,1	79,0
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	8,7	91,3
Wijkverpleging	19,3	80,7
Huisartsenpraktijk	35,3	64,7
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	15,5	84,5
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	14,8	85,2
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	25,3	74,7
g. Anders, namelijk ...	6,7	93,3
Zorgsector		
Ziekenhuis	5,9	94,1
GGZ	6,3	93,7
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	11,3	88,7
Wijkverpleging	6,1	93,9
Huisartsenpraktijk	5,4	94,6

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel 5.1 -

Ondersteuningsbehoeften bij zorgverleners ter verhoging van competentie (n=985)	ja	nee
Opleiding		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	1,9	98,1
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	6,2	93,8
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	7,9	92,1
h. Geen van bovenstaande	6,5	93,5
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	15,0	85,0
GGZ	7,4	92,6
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	7,3	92,7
Wijkverpleging	3,4	96,6
Huisartsenpraktijk	3,1	96,9
Opleiding		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	7,8	92,2
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	8,3	91,7
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	5,1	94,9
i. Weet ik niet	6,2	93,8
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	12,8	87,2
GGZ	4,2	95,8
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	12,0	88,0
Wijkverpleging	4,4	95,6
Huisartsenpraktijk	0,8	99,2
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	8,7	91,3
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	10,7	89,3
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	2,9	97,1

*Percentages in rijen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen.

¹Statistisch significant verschil tussen de zorgsectoren waarin de zorgverleners werken (p<0,05).

²Statistisch significant verschil tussen de opleidingsniveaus van de zorgverleners (p<0,05).

Bij tabel 5.2 Gewenste scholingsthema's van zorgverleners over preventieve activiteiten bij cliënten die roken, met overgewicht, met problematisch alcoholgebruik (in %)*

Gewenste scholingsthema's (n=985)	roken	overgewicht	problematisch alcoholgebruik
Behoefte aan scholing op ten minste een van de preventieve activiteiten bij de thema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik	40,2	52,2	52,5
a. Gewenste scholing over signaleren van een verhoogd risico bij cliënten	20,4	25,6	24,7
Zorgsector^{1,2}			
Ziekenhuis	19,5	21,0	21,0
GGZ	24,7	22,7	17,5
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	13,7	25,5	16,1
Wijkverpleging	22,0	24,1	24,7
Huisartsenpraktijk	18,3	25,0	28,4
Opleiding			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	25,6	29,9	24,8
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	18,6	24,3	21,9
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	17,9	22,2	23,3
b. Gewenste scholing over het geven van adviezen aan cliënten	23,7	28,7	27,8
Zorgsector^{1,2}			
Ziekenhuis	25,4	28,3	26,3
GGZ	18,6	23,7	24,7
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	14,3	27,3	14,9
Wijkverpleging	25,0	26,8	29,3
Huisartsenpraktijk	21,6	26,1	28,4
Opleiding			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	23,9	24,8	23,9
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	20,8	28,7	25,1
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	22,4	25,9	26,7
c. Gewenste scholing over het stimuleren van gedragsverandering bij cliënten	32,2	38,1	35,7
Zorgsector²			
Ziekenhuis	27,8	30,7	26,8
GGZ	24,7	27,8	29,9
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	23,0	32,3	18,6
Wijkverpleging	35,1	39,6	39,6
Huisartsenpraktijk	31,3	38,4	40,3
Opleiding³			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	28,2	32,5	29,9
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	27,3	31,1	26,8
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	31,9	38,7	38,0

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel 5.2 -

Gewenste scholingsthema's (n=985)	roken	overgewicht	problematisch alcoholgebruik
d. Gewenste scholing over het aangaan van het gesprek met cliënten	28,9	36,1	35,3
Zorgsector²			
Ziekenhuis	27,3	31,2	29,3
GGZ	15,5	18,6	18,6
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	21,1	32,3	18,6
Wijkverpleging	33,2	39,0	42,4
Huisartsenpraktijk	26,5	35,1	37,7
Opleiding³			
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	23,9	27,4	29,9
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	25,4	32,2	28,4
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	28,5	35,8	36,3

*Percentages in rijen tellen niet op tot 100, vanwege meerdere mogelijke antwoordmogelijkheden.

¹Statistisch significant verschil tussen de zorgsectoren waarin de zorgverleners werken ($p < 0,05$) m.b.t. gewenste scholing over roken.

²Statistisch significant verschil tussen de zorgsectoren waarin de zorgverleners werken ($p < 0,05$) m.b.t. gewenste scholing over problematisch alcoholgebruik.

³Statistisch significant verschil tussen de opleidingsniveaus van de zorgverleners werken ($p < 0,05$) m.b.t. gewenste scholing over problematisch alcoholgebruik.

Bij tabel 5.3 Geschikte ondersteuningsmogelijkheden volgens zorgverleners ter verhoging van hun competentie bij cliënten die roken, met overgewicht of met problematisch alcoholgebruik (in %)*

Ondersteuningsmogelijkheden voor zorgverleners ter verhoging van competentie (n=978)	ja	nee
a. Duidelijke samenwerkingsafspraken tussen professionals over wie wat doet, zowel met zorgprofessionals als professionals uit het sociaal domein	58,1	41,9
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	45,2	54,8
GGZ	62,1	37,9
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	63,8	36,2
Wijkverpleging	64,5	35,5
Huisartsenpraktijk	55,4	44,6
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	69,0	31,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	53,0	47,0
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	59,2	40,8
b. Een sociale kaart met informatie om een cliënt naar door te kunnen verwijzen	52,3	47,8
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	44,6	55,4
GGZ	40,0	60,0
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	28,2	71,8
Wijkverpleging	59,7	40,3
Huisartsenpraktijk	67,8	32,2
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	52,0	48,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	39,8	60,2
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	59,9	40,1
c. Beter inzicht in het lokale aanbod op het gebied van bewegen, sporten of verbeteren van de leefstijl	36,9	63,1
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	19,9	80,1
GGZ	44,2	55,8
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	28,9	71,1
Wijkverpleging	34,5	65,5
Huisartsenpraktijk	53,9	46,1
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	25,0	75,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	30,8	69,2
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	42,8	57,2

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel 5.3 -

Ondersteuningsmogelijkheden voor zorgverleners ter verhoging van competentie (n=978)	ja	nee
d. Hulpmiddelen voor het geven van adviezen over roken, overgewicht of problematisch alcoholgebruik (bijvoorbeeld een richtlijn of folders)	46,9	53,1
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	45,7	54,3
GGZ	40,0	60,0
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	38,9	61,1
Wijkverpleging	48,6	51,4
Huisartsenpraktijk	53,1	46,9
Opleiding		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	43,0	57,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	44,9	55,1
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	48,9	51,1
e. Meer tijd voor het geven van adviezen over roken, overgewicht of problematisch alcoholgebruik	36,1	63,9
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	33,3	66,7
GGZ	30,5	69,5
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	26,9	73,2
Wijkverpleging	42,8	57,2
Huisartsenpraktijk	38,0	62,0
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	38,0	62,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	29,3	70,7
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	39,9	60,1
f. Duidelijkheid over financieringsmogelijkheden voor het geven van adviezen over roken, overgewicht of problematisch alcoholgebruik	28,8	71,2
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	17,7	82,3
GGZ	24,2	75,8
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	13,4	86,6
Wijkverpleging	33,5	66,6
Huisartsenpraktijk	42,3	57,8
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	23,0	77,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	22,2	77,8
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	34,0	66,0
g. Andere vorm van ondersteuning	6,4	93,6
Zorgsector		
Ziekenhuis	5,9	94,1
GGZ	6,3	93,7
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	10,1	89,9
Wijkverpleging	4,8	95,2
Huisartsenpraktijk	6,6	93,4

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel 5.3 -

Ondersteuningsmogelijkheden voor zorgverleners ter verhoging van competentie (n=978)	ja	nee
Opleiding		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	3,0	97,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	7,5	92,5
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	6,4	93,6
<hr/>		
h. Geen van bovenstaande	4,3	95,7
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	9,1	90,9
GGZ	2,1	97,9
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	8,7	91,3
Wijkverpleging	1,0	99,0
Huisartsenpraktijk	2,7	97,3
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	3,0	97,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	6,9	93,1
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	2,9	97,1
<hr/>		
i. Weet ik niet	5,4	94,6
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	12,3	87,6
GGZ	3,2	96,8
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	8,7	91,3
Wijkverpleging	3,8	96,2
Huisartsenpraktijk	1,2	98,8
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	5,0	95,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	9,0	91,0
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	3,3	96,7

*Percentages in rijen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen. Zorgverleners die de activiteit niet van toepassing vinden in hun werksituatie of die deze niet tot hun taak vinden behoren zijn buiten de analyse gelaten.

¹Statistisch significant verschil tussen de zorgsectoren waarin de zorgverleners werken ($p < 0,05$).

²Statistisch significant verschil tussen de opleidingsniveaus van de zorgverleners ($p < 0,05$).

Bijlage C. Preventieve activiteiten niet van toepassing in de in de werksituatie

Een deel van de zorgverleners (17%) is van mening dat preventieve activiteiten bij roken, overgewicht of problematisch alcoholgebruik niet van toepassing is op hun werksituatie: 18% is van mening dat preventieve activiteiten bij cliënten die roken niet van toepassing zijn op hun werksituatie (tabel C.1), 13% vindt preventieve activiteiten bij cliënten met overgewicht niet van toepassing op hun werksituatie (tabel C.2) en 21% vindt preventieve activiteiten bij cliënten met problematisch alcoholgebruik niet van toepassing op hun werksituatie (tabel C.3).

Uit het vragenlijstonderzoek blijkt dat een ruime meerderheid van de zorgverleners vindt dat preventieve activiteiten bij cliënten die roken, bij cliënten met overgewicht of bij cliënten met problematisch alcoholgebruik van toepassing zijn in hun werksituatie. Een op de zes zorgverleners (17%) geeft echter aan dat preventieve activiteiten bij roken, overgewicht of problematisch alcoholgebruik niet van toepassing zijn op hun werksituatie: 18% van de zorgverleners is van mening dat preventieve activiteiten bij cliënten die roken niet van toepassing is op hun werksituatie, 13% vindt preventieve activiteiten bij cliënten met overgewicht niet van toepassing op hun werksituatie en 21% vindt preventieve activiteiten bij cliënten met problematisch alcoholgebruik niet van toepassing op hun werksituatie. In totaal gaf een heel klein deel van de zorgverleners aan (2,5%) dat alle preventieve activiteiten bij roken, overgewicht of problematisch alcoholgebruik niet van toepassing zijn op hun werksituatie (tabel C.4).

De mate waarin de preventieve activiteiten wel of niet van toepassing zijn in de werksituatie van de zorgverleners is verschillend bij cliënten die roken, bij cliënten met overgewicht en bij cliënten met problematisch alcoholgebruik (tabel C.1/C.2/C.3).

Cliënten die roken

Bij cliënten die roken, geeft 13%-26% van de zorgverleners aan dat preventieve activiteiten niet van toepassing zijn op hun werksituatie (tabel C.1). Vooral het signaleren van beginnende klachten bij rokende niet-zieke cliënten vindt ruim een kwart van de zorgverleners (26%) niet van toepassing.

Het maakt verschil in welke zorgsector de zorgverlener werkt of preventieve taken wel of niet van toepassing zijn: met name onder zorgverleners in de zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking vindt bijna de helft (39-48%) dit niet van toepassing. Zorgverleners die werken in de GGZ, in de wijkverpleging en in de huisartsenpraktijk vinden het vaakst dat deze activiteiten wel van toepassing zijn.

Cliënten met overgewicht

Bij cliënten met overgewicht geeft 10%-19% van de zorgverleners aan dat preventieve activiteiten niet van toepassing zijn op hun werksituatie (tabel C.2). Met name het signaleren of niet zieke cliënten met overgewicht beginnende lichamelijke of psychische klachten hebben, vindt een vijfde van de zorgverleners (19%) niet van toepassing.

Ook bij cliënten met overgewicht maakt het uit in welke zorgsector de zorgverlener. Een aanzienlijk deel van de zorgverleners in ziekenhuizen (23%-46%) en van de zorgverleners in de zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking (16%-32%) geeft aan preventieve activiteiten niet van toepassing te vinden op hun werksituatie. Zorgverleners die werken in de GGZ, in de wijkverpleging en in de huisartsenpraktijk vinden het vaakst dat deze activiteiten wel van toepassing zijn.

Clënten met problematisch alcoholgebruik

Een aantal zorgverleners (19%-28%) vindt preventieve activiteiten niet van toepassing op hun werksituatie (tabel C.3). Met name bij het signaleren of niet zieke cliënten met problematisch alcoholgebruik beginnende lichamelijke of psychische klachten hebben, geeft ruim een kwart van de zorgverleners aan (28%) dat dit niet van toepassing is in hun werksituatie.

Wederom maakt het hierbij wel uit in welke zorgsector de zorgverlener werkt en welk opleidingsniveau de zorgverlener heeft. Zorgverleners in de zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking (57%-60%) en in mindere mate zorgverleners in ziekenhuizen (19%-49%) geven aan preventieve activiteiten bij cliënten met problematisch alcoholgebruik niet van toepassing te vinden op hun werksituatie.

Zorgverleners die werken in de GGZ, in de wijkverpleging en in de huisartsenpraktijk vinden het vaakst dat preventieve activiteiten bij cliënten met problematisch alcoholgebruik in hun werksituatie van toepassing zijn.

Opleidingsniveau

Met betrekking tot het opleidingsniveau valt op dat zorgverleners met een mbo-opleiding op niveau 4 zowel bij cliënten die roken, als bij cliënten met obesitas, als bij cliënten met problematisch alcoholgebruik vaker preventieve activiteiten niet van toepassing vinden in hun werksituatie dan verzorgenden en zorgverleners met minimaal een hbo-opleiding.

Tabel C.1 Percentage zorgverleners dat preventieve activiteiten bij cliënten die roken wel of niet van toepassing vindt in hun werksituatie, uitgesplitst naar zorgsector en opleidingsniveau*)

Preventieve activiteiten	wel van toepassing in mijn werksituatie	niet van toepassing in mijn werksituatie
Gemiddeld percentage zorgverleners over alle preventieve activiteiten bij cliënten die roken die zij wel of niet van toepassing vinden in hun werksituatie	82,5	17,5
a. Vroegtijdig signaleren dat cliënten roken, ongeacht of hun zorgvraag te maken heeft met roken (n=1052)	82,0	18,0
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	71,4	28,6
GGZ	89,5	10,5
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	53,4	46,6
Wijkverpleging	89,0	11,0
Huisartsenpraktijk	96,3	3,8
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	82,9	17,1
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	69,9	30,1
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	89,5	10,5
b. Bij cliënten die roken en <u>niet</u> ziek zijn signaleren of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen (n=1048)	73,7	26,3
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	47,5	52,5
GGZ	83,0	17,0
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	55,9	44,1
Wijkverpleging	81,2	18,8
Huisartsenpraktijk	91,8	8,2

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel C.1 -

Preventieve activiteiten	wel van toepassing in mijn werksituatie	niet van toepassing in mijn werksituatie
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	79,1	20,9
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	60,5	39,5
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	80,9	19,1
<hr/>		
c. Bij cliënten die roken en <u>wel</u> ziek zijn signaleren of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties (n=1044)	85,1	14,9
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	79,7	20,3
GGZ	93,7	6,3
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	52,2	47,8
Wijkverpleging	92,0	8,0
Huisartsenpraktijk	97,3	2,7
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	85,3	14,7
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	73,9	26,1
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	92,1	7,9
<hr/>		
d. Algemeen advies geven aan cliënten over het stoppen met roken (n=1056)	86,7	13,3
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	79,5	20,5
GGZ	92,8	7,2
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	60,9	39,1
Wijkverpleging	92,4	7,7
Huisartsenpraktijk	98,9	1,1
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	90,6	9,4
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	75,4	24,6
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	93,2	6,8
<hr/>		
e. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om te stoppen met roken (n=1054)	84,8	15,2
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	74,9	25,1
GGZ	89,6	10,4
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	59,0	41,0
Wijkverpleging	91,1	8,9
Huisartsenpraktijk	98,5	1,5
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	85,5	14,5
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	73,0	27,0
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	92,2	7,8

*Percentages in rijen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen.

¹De verschillen tussen de zorgsectoren, respectievelijk opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch significant (p<0,05).

Tabel C.2 Percentage zorgverleners dat preventieve activiteiten bij cliënten met overgewicht wel of niet van toepassing vindt in hun werksituatie, uitgesplitst naar zorgsector en opleidingsniveau*)

Preventieve activiteiten	wel van toepassing in mijn werksituatie	niet van toepassing in mijn werksituatie
Gemiddeld percentage zorgverleners over alle preventieve activiteiten bij cliënten met overgewicht die zij wel of niet van toepassing vinden in hun werksituatie	87,1	12,9
a. Bij cliënten met overgewicht die <u>niet</u> ziek zijn signaleren of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen (n=1009)	81,4	18,6
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	54,5	45,6
GGZ	85,3	14,7
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	83,7	16,3
Wijkverpleging	86,4	13,6
Huisartsenpraktijk	92,4	7,6
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	84,3	15,7
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	77,7	22,3
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	83,1	16,9
b. Bij cliënten met overgewicht die <u>wel</u> ziek zijn signaleren of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties (n=1004)	87,6	12,5
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	76,6	23,4
GGZ	90,4	9,6
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	73,7	26,3
Wijkverpleging	93,1	6,9
Huisartsenpraktijk	96,2	3,9
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	88,7	11,3
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	81,4	18,6
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	91,2	8,8
c. Bij cliënten met overgewicht het gesprek aangaan over de achterliggende problematiek (zoals schaamte of schulden) die mogelijk een rol speelt bij het overgewicht (n=1009)	86,4	13,6
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	74,5	25,5
GGZ	91,6	8,4
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	68,0	32,0
Wijkverpleging	92,5	7,5
Huisartsenpraktijk	96,9	3,1
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	88,0	12,0
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	78,6	21,4
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	91,0	9,0

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg tabel C.2 -

Preventieve activiteiten	wel van toepassing in mijn werksituatie	niet van toepassing in mijn werksituatie
d. Algemeen advies geven aan cliënten over gezond gewicht (n=1010)	90,1	9,9
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	77,5	22,5
GGZ	93,8	6,3
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	79,1	20,9
Wijkverpleging	95,8	4,2
Huisartsenpraktijk	97,7	2,3
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	92,6	7,4
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	81,8	18,2
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	94,8	5,2
e. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om gezond gewicht te bereiken (n=1008)	90,1	9,9
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	75,4	24,6
GGZ	93,7	6,3
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	79,7	20,3
Wijkverpleging	95,5	4,5
Huisartsenpraktijk	99,2	0,8
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	92,6	7,4
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	82,3	17,7
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	94,4	5,6

*Percentages in kolommen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen.

¹De verschillen tussen de zorgsectoren, respectievelijk opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch significant ($p < 0,05$).

²De verschillen tussen de opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch niet significant ($p = 0,092$).

Tabel C.3 Percentage zorgverleners dat preventieve activiteiten bij cliënten met problematisch alcoholgebruik wel of niet van toepassing vindt in hun werksituatie, uitgesplitst naar zorgsector en opleidingsniveau*)

Preventieve activiteiten	wel van toepassing in mijn werksituatie	niet van toepassing in mijn werksituatie
Gemiddeld percentage zorgverleners over alle preventieve activiteiten bij cliënten met problematisch alcoholgebruik die zij wel of niet van toepassing vinden in hun werksituatie	79,0	21,0
a. Bij cliënten met problematisch alcoholgebruik die <u>niet</u> ziek zijn signaleren of zij beginnende klachten vertonen van lichamelijke of psychische problemen (n=992)	72,5	27,5
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	50,8	49,2
GGZ	84,4	15,6
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	41,8	58,2
Wijkverpleging	79,7	20,3
Huisartsenpraktijk	93,5	6,5
Opleiding²		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	71,8	28,2
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	59,4	40,6
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	80,7	19,3
b. Bij cliënten met problematisch alcoholgebruik die <u>wel</u> ziek zijn signaleren of zij een verhoogd risico hebben op bijkomende problemen of complicaties (n=992)	81,2	18,9
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	76,3	23,7
GGZ	89,5	10,5
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	40,1	59,9
Wijkverpleging	87,0	13,0
Huisartsenpraktijk	98,9	1,2
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	76,9	23,1
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	65,5	34,5
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	91,6	8,4
c. Algemeen advies geven aan cliënten over het minderen van alcoholgebruik (n=990)	81,5	18,5
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	73,0	27,0
GGZ	92,6	7,5
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	43,1	56,9
Wijkverpleging	87,5	12,5
Huisartsenpraktijk	99,2	0,8
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	77,7	22,3
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	66,1	33,9
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	91,8	8,2

- tabel wordt vervolgd -

- vervolg C.3 -

Preventieve activiteiten	wel van toepassing in mijn werksituatie	niet van toepassing in mijn werksituatie
d. Gedragsverandering stimuleren bij cliënten om alcoholgebruik te minderen (n=985)	81,1	18,9
Zorgsector¹		
Ziekenhuis	70,4	29,6
GGZ	93,7	6,3
Zorg voor cliënten met een (verstandelijke) beperking	43,4	56,6
Wijkverpleging	87,4	12,6
Huisartsenpraktijk	99,2	0,8
Opleiding¹		
Verzorgenden/mbo-3 opgeleide professionals	77,2	22,8
Verpleegkundigen/mbo-4 opgeleide professionals	65,7	34,3
Verpleegkundigen/hbo/hbo+ opgeleide professionals	91,4	8,6

*Percentages in kolommen tellen niet op tot 100, vanwege afrondingsverschillen.

¹De verschillen tussen de zorgsectoren, respectievelijk opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch significant ($p < 0,05$).

²De verschillen tussen de opleidingsniveaus bij genoemde activiteit zijn statistisch niet significant ($p = 0,092$).

Tabel C.4 Aantal zorgverleners dat preventieve activiteiten bij cliënten die roken, overgewicht of problematisch alcoholgebruik hebben niet van toepassing vinden in hun werksituatie

Preventieve activiteiten niet van toepassing	roken	overgewicht	problematisch alcoholgebruik	totaal
a. Heeft u preventieve taken uitgevoerd? Niet van toepassing	106	68	163	
b. Voelt u zich competent om preventieve taken uit te voeren? Niet van toepassing	82	62	142	
c. totaal a+b niet van toepassing (roken: vraag 5+6/ overgewicht: vraag 7+8/ problematisch alcoholgebruik: vraag 9+10)	68	48	128	
d. totaal preventieve taken niet van toepassing op werksituatie (vraag 5+7+9): hebben op alle deelvragen van vraag 5+7+9 n.v.t. ingevuld				38
e. totaal competentievragen niet van toepassing op werksituatie (vraag 6+8+10): hebben op alle deelvragen van vraag 6+8+10 n.v.t. ingevuld				38
f. totaal niet van toepassing op werksituatie (vraag 5+6+7+8+9+10): hebben op alle deelvragen van vraag 5+6+7+8+9+10 n.v.t. ingevuld				27
g. van de 27 zorgverleners uit f. zijn er 12 zorgverleners die zowel de vraag over ondersteuningsbehoefte als de vraag over geschikte ondersteuningsmogelijkheden 'weet ik niet' hebben ingevuld				12